

Észrevételek és kérdések a PE-06/KTF/11142/2023 Samsung SDI Göd környezetvédelmi felülvizsgálati eljárás ügyében tartandó közmeghallgatáshoz

Általános megállapítások

A jelen felülvizsgálati eljárás egy olyan állapotról szól, amely már a döntés megszületésének idejére túlhaladott. A Samsung SDI gödi gyára folyamatosan bővül, egyre több vizet, energiát használ, egyre nagyobb forgalmat generál, több alkalmazottat foglalkoztat és több szennyezést bocsát ki, a felülvizsgálati eljárás végére az ahhoz beadott értékek már régen köszönő viszonyban sem lesznek a valósággal. A közadat-igénylések során megszerzett dokumentumok, de a jelen eljáráshoz készült anyagok is rögzítik, hogy a cég a szükséges engedélyek beszerzése előtt épít és használatba vesz üzemegységeket, illetve a vonatkozó határértékeket (pl zaj) átlépve működik, számos alkalommal veszélyeztette a dolgozói életét, egészségét. A talajvíz- vagy a levegő-szennyezésről érdemi információnk nincs is, mivel a szükséges monitoring-rendszer nem épült ki, a kibocsátási adatok pedig nem elérhetőek. Abszurd, hogy a felülvizsgálati eljárás utólag készül legitimálni egy szabálysértő helyzetet, amelynek következményeit a helyi lakosok és a környezet évek óta szenvedik, ám amelyért a cég semmilyen érdemi felelősséget nem kell vállaljon. A hatóságok ahelyett, hogy a törvénynek megfelelően felfüggesztenék a cég tevékenységét addig, amíg nem képes megfelelni az előírásoknak, látszateljárásokat folytatnak, és a lakossági panaszokra, beadványokra, adatigénylésekre csak a lehetséges legkésőbbi időpontban, minimális tartalommal adnak választ.

Az, hogy a kötelezően megtartandó közmeghallgatást nem csak személyes megjelenés nélkül, de a technikai lehetőségek ellenére mindenfajta interaktivitást mellőzően bonyolítják le, nem csak az érintett polgárok jogos felháborodásával való szembenézéstől kíméli meg az eljáró hivatalnokokat, de azt is biztosítja, hogy a kérdések és észrevételek befogadása és megválaszolása pusztá formalitássá váljon, hiszen az "ésszerű összevonások" során számos felvetést egyszerűen figyelmen kívül lehet hagyni, ahogy ezt a gödi polgárok az önkormányzati "közmeghallgatás" során is tapasztalhatták.

A tanulmány végén olvasható javaslatok és megállapítások is jelzik, hogy a gyár létesítése és működése során élőhelyek semmisültek meg, a lakosok folyamatos zajterhelésnek vannak kitéve, egyes szennyező anyagokból - a régebbi, megengedőbb szabályozásnak köszönhetően - a jelenlegi határértékek többszörösét bocsátotta ki a gyár. Egészen elképesztő, hogy eközben kormányunk tagjai szerint a magyar akkumulátorgyárak a "a legszigorúbb környezetvédelmi szabályokat betartva működnek". Ha ez igaz volna, a felülvizsgálati eljárás egyetlen lehetséges eredménye a Samsung SDI gödi gyára működésének felfüggesztése volna, egészen addig, amíg a javaslatokban szereplő intézkedések maradéktalanul meg nem valósulnak.

Konkrét kérdéseimet, amelyekre választ várok, számoztam és vastagon kiemeltem.

Vízhasználat

Megállapítható, hogy az üzem vízhasználata a - 185-186 oldal grafikonjai szerint - az utóbbi öt évben szinte exponenciálisan (ivóvíz 4,8 szerezése, a technológiai víz 8,1 szerezése) növekedett. Másutt a vízgazdálkodás további változtatására (1.5.2.1. pont harmadik bekezdése 21. oldal, illetve a szennyvízkezelés volumene függ a DMRV Zrt. befogadó

korlátja) találunk utalást. A gyár vízgazdálkodási terveivel kapcsolatos változás volumenéről nem közöl adatokat, ennek ellenére nyilvánvaló a vízigény fokozódása.

(198. oldal: „jelen teljeskörű környezetvédelmi felülvizsgálattal párhuzamosan zajlik a vízjogi engedély köteles tevékenységek (csapadékvíz elvezetés, csapadékvíz gyűjtés, technológiai szennyvíz kezelése, technológiai szennyvíz elvezetése, technológiai vízkezelések, stb.) vízjogi engedélyeztetésének egységes szerkezetben történő összeállítása, így a vízjogi üzemeltetési engedély iránti kérelem s abban a dokumentációban kerül benyújtásra.”

A megnövekedett vízigényt és annak a környék vízkészletére való hatását a tanulmány tehát egyáltalán nem vizsgálja, ami önmagában komolytalanná teszi a környezetvédelmi felülvizsgálati eljárást és ellentmond a Vízyűjtő-Gazdálkodási Terv és a Víz Keretirányelv követelményeinek.

2000/60/EK irányelv („Víz Keretirányelv”) és a kapcsolódó hazai jogszabályok:

- a vízyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII.21.). számú Korm. rendelet
- 1242/2022. (IV.28.) Korm.határozat „Magyarország 2021.évi vízyűjtő-gazdálkodási tervéről”
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv 3. felülvizsgált és módosított változata (VGT-3)

A vízhasználattal kapcsolatos kérdéseim:

1. **A vízfelhasználás mértékében a továbbiakban mekkora növekedés várható, hiszen a tanulmány adatai alapján 2023. I. félévében (1 037 656 m³) már elhasználták a 2022. évi teljes fogyasztás (1 458 927 m³) 71 %-át?**

A Samsung SDI válasza: A Samsung SDI Magyarország Zrt. törekszik a vízfelhasználás csökkentésére. A termelés növekedésével a vízfelhasználás a termelés növekedésénél sokkal kisebb mértékben növekszik.

2. **A tervezett változtatás mennyiben van összhangban a Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT-3) területre vonatkozó követelményeivel?**

A Samsung SDI válasza: A vízszolgáltató nem adhat (nem köthet le) nagyobb mennyiséget, mint amit fenntartható módon az infrastruktúra - a vízelőhely kapacitását is ideértve kiadni képes. A SAMSUNG SDI Magyarország Zrt. által a közszolgáltatótól kapott ipari víz - ami a fogyasztás döntő részét adja - nem ivóvíz minőségű víz. Az ipari vízellátás semmilyen módon nem érinti az ivóvíz közszolgáltatást.

3. **A Samsung üzeme jelenthet-e akár mennyiségi-, akár minőségi problémát a térség (VGT tervezési alegység) vízkészletében különös tekintettel a klímaváltozás miatt prognosztizálható vízhiányos helyzetre?**
4. **Mennyire hozható összhangba a gyár működése a térségben hosszútávon rendelkezésre álló vízkészlet mennyiségének és minőségének biztosításával?**

Szennyvízkezelés

A szennyvízkezelés fejezetben olvashatjuk, hogy az I telepről kibocsátott, és előkezelt szennyvíz mennyisége 1 450 m³/nap, a II. szennyvíz tisztító telep kiépített kapacitása 4 100 m³/nap. A DMRV Zrt. – amely minkét telep előkezelt szennyvizét befogadja - a jelenleg meglévő infrastruktúrájával összesen 2 150 m³/nap mennyiség átvételére képes az üzem területéről. Ez, folyamatos üzemben, éves szinten maximum 784 750 m³ befogadását jelenti szemben a közel másfélmillió m³-es vízfelhasználással. Az e feletti mennyiséget a DMRV Zrt. csak a váci ipari szennyvízkezelő mű megépítését követően tudja fogadni. (34. oldal)

A gyár kommunális szennyvizét jelenleg a városi hálózat fogadja be, amelynek túlterheltsége nyilvánvaló, gyakoriak a csőtörések, szennyvízkifolyások, és az infrastruktúra kiépítéséig borítékolhatóak a további meghibásodások. Költői kérdés: a városi szennyvízhálózat kapacitásának végeessége miért nem befolyásolja a gyár korlátlan

bővítését?

A Samsung SDI válasza: A gyár nem bővíti korlátlan mértékben. A városi szennyvízzel kapcsolatban a közszolgáltató befogadói nyilatkozatában az átvehető mennyiséget két értékben határozza meg. Az egyik kisebb érték a váci ipari szennyvízkezelő megépítését megelőző mennyiség ami a városi szennyvíz tisztító szabad kapacitását veszi figyelembe a másik nagyobb érték az új létesítmény kapacitását veszi figyelembe.

5. **Kérdés – bár az adatok nem erre utalnak – a DMRV tervezett fejlesztéseinek megvalósulásáig korlátozzák-e a gyár működési kapacitását, akár az ipari, akár a kommunális szennyvíz kibocsátási korlátainak figyelembe vételével?**
6. **Folyamatos üzem mellett, mi a sorsa a mintegy 700 000 m³-nyi szennyvíznek, amit a szolgáltató DMRV nem vesz át?**

A Samsung SDI válasza: Az említett vízmennyiség nem szennyvízként jelenik meg a kibocsátáskor, hanem veszteségként számolható, például a hűtőtornyoknál pára formájában távozik, vagy a szennyvíziszap nedvesanyagtartalmában jelenik meg valamint, nem elhanyagolható a hulladékok víztartalma sem.

Zajszennyezés

A felülvizsgálati anyagból is kiderül, hogy a Samsung SDI üzeme évek óta képtelen a zajkibocsátási határértékeknek való megfelelésre, eddig egyetlen zajcsökkentési tervben rögzített és vállalt határidőt nem sikerült betartania („A zajcsökkentés III. ütemének lezárását követően elvégzett mérések alapján a határérték túllépés továbbra is fennállt.”), ellenben folyamatosan új zajforrásokat telepített és kezdett üzemeltetni. A gödi lakosok évek óta kénytelenek tűrni az egészségkárosító zajhatást, ami önmagában indokolná, hogy a gyár működési engedélyét felfüggeszessék, vagy tevékenységét korlátozzák addig, amíg a határértékeket nem képesek betartani.

7. **Milyen konkrét zajcsökkentési intézkedést terveznek és milyen határidővel? Lesz-e bármilyen következménye, ha a következő ütemre szabott határidő végeztével sem valósul meg a határértékek betartása?**

A Samsung SDI válasza: Társaságunk jelenlegi intézkedéseit és azok határidejét az engedélykérelem 3.5.2.3.2. fejezete részletesen tartalmazza.

8. **Mekkora zajszennyezés kell hogy fennáljon, és hány éven keresztül ahhoz, hogy a hatóság érdemben érvényt szerezzen a jogszabályoknak? Milyen lépéseket tehet (bírság, működés korlátozása), milyen lépéseket tett, és tervez-e valamilyen komolyabb szankciót?**

Levegő- és talajvízszennyezés

Az üzem légszennyező pontforrásainak adatait a 26 – 36 táblázatok (110 – 146 oldalak) foglalják össze, de nincs információ arról, hogy ezek – határértéken belüli - emissziós adatok milyen imissziós terhelést jelentenek az érintett belterületi ingatlanok lakosságra nézve. Több mint harminc oldalon sorolják fel az egyes pontforrásokból származó változatos szennyező anyagokat - nehézfémek, szálló por, kén-dioxid, NMP, stb. Az, hogy az egyes kibocsátási pontok határérték alatt vannak-e, az semmit nem árul el arról, hogy a környék lakosságát összesen mekkora terhelés éri.

9. **Kérem az összesített adatokat ismertetni.**

A Samsung SDI válasza: A közlekedési levegő terhelés esetén a 3.1.8 fejezetben, a pontforrások okozta terhelés esetében a 3.1.10.1 fejezetben ismertettük. A 3.1.10.2 fejezet mutatja be a fenti hatások összesítésével kapott egyesített levegőtisztaságvédelmi hatásterületet.

A Göd-ÉRT civil szervezet által végeztetett akkreditált mérések rákkeltő NMP-t mutattak ki néhány gödi kútban. Mivel ilyen anyagot nagy mennyiségben csak a Samsung SDI használ Gödön, vélelmezhető, hogy onnan került a talajba, de a szennyezés eredetéről azóta sem elérhető nyilvános információ. Ahogyan az NMP, úgy bármilyen más, lassabban terjedő, de akár veszélyesebb ipari szennyező anyag is bekerülhetett a talajba. Ennek fényében különösen meglepő, hogy a talajvíz-monitoring rendszer még mindig csak tervezés alatt áll, ennek ellenére minden további nélkül működhet az ezer tonnának mérhető, súlyosan mérgező anyagokat felhasználó üzem. Az egyetlen megnyugtató megoldás az lenne, ha a működést felfüggesztenék a mérések kezdetéig.

10. Mi a határideje a monitoringrendszer elkészültének?

A Samsung SDI válasza: Társaságunk területén földtani közeg monitoring rendszert üzemeltetünk, mely a csapadékvíz szikkasztó medence talajvizsgálatát látja el. A vízmonitoring rendszer részeként jelenleg 5 monitoring kút már elkészült, illetve 7 további monitoring kút kiépítése van tervezési fázisban.

11. A keletkező adatok milyen módon lesznek elérhetőek a nyilvánosság számára?.

A Samsung SDI válasza: Az eredményeket meg fogja a vállalat küldeni Pest Vármegyének és Göd Polgármesteri hivatalának is. Várhatóan a vármegyei, illetve a városi honlapon kerülnek majd közzétételre. Az adatok az OKIR rendszeren keresztül lesznek megküldve a hatóságnak, az OKIR rendszerbe felvitt adatok jelentős része nyilvános.

12. Milyen korlátozásokat vagy megelőző intézkedéseket írnak elő a monitoringrendszer beüzemeléséig?

Göd, 2023.10.18.

gödi lakos